

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)
της 11ης Μαρτίου 1999 *

Στην υπόθεση T-157/94,

Empresa Nacional Siderúrgica, SA (Ensidesa), εταιρία ισπανικού δικαίου με έδρα το Avilés (Ισπανία), εκπροσωπούμενη από τους Santiago Martinez Lage και Jaime Pérez-Bustamante Köster, δικηγόρους Μαδρίτης, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Aloyse May, 31, Grand-rue,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης αρχικώς από τους Julian Currall, Francisco Enrique González-Díaz, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, και τον Géraud de Bergues, δημόσιο υπάλληλο κράτους μέλους αποσπασμένο στην Επιτροπή, και στη συνέχεια από τον Jean-Louis Dewost, γενικό διευθυντή της Νομικής Υπηρεσίας, τον Julian Curall και τον Guy Charrier, δημόσιο υπάλληλο κράτους μέλους αποσπασμένο στην Επιτροπή, επικουρούμενους από τον Ricardo

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

García Vicente, δικηγόρο Μαδρίτης, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως κύριο αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως 94/215/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 16ης Φεβρουαρίου 1994, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ όσον αφορά συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές που εφάρμοσαν ευρωπαίοι παραγωγοί δοκών χάλυβα (ΕΕ L 116, σ. 1),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. Bellamy, προεδρεύοντα, A. Potocki και J. Pirrung, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 23, 24, 25, 26 και 27ης Μαρτίου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση ¹

Το ιστορικό της διαφοράς

A — Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 1 Με την παρούσα προσφυγή ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως 94/215/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 16ης Φεβρουαρίου 1994, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ όσον αφορά συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές που εφάρμοσαν ευρωπαϊοί παραγωγοί δοκών χάλυβα (ΕΕ L 116, σ. 1, στο εξής: Απόφαση), με την οποία, αφενός, διαπιστώθηκε η συμμετοχή δεκαεπτά ευρωπαϊκών χαλυβουργικών επιχειρήσεων και μιας από τις επαγγελματικές ενώσεις τους σε σειρά συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών περί καθορισμού των τιμών, κατανομής των αγορών και ανταλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών σχετικά με την κοινοτική αγορά δοκών χάλυβα, κατά παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, και, αφετέρου, επιβλήθηκαν πρόστιμα σε δεκατέσσερις επιχειρήσεις του τομέα αυτού για παραβάσεις διαπραχθείσες μεταξύ της 1ης Ιουλίου 1988 και της 31ης Δεκεμβρίου 1990.

- 2 Κατά την Απόφαση, η προσφεύγουσα Empresa Nacional Siderúrgica, SA (στο εξής: Ensidesa) είναι μια σημαντική ισπανική επιχείρηση παραγωγής χάλυβα, της οποίας το κεφάλαιο ανήκει κατ' αναλογία 99,99 % στο Instituto Nacional de Industria, επιχείρηση ανήκουσα στον δημόσιο τομέα.

¹ — Οι σελίδες της παρούσας αποφάσεως είναι εν πολλοίς ίδιες ή παρόμοιες με εκείνες της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 11ης Μαρτίου 1999, T-141/94, Thyssen κατά Επιτροπής, (Συλλογή 1999, σ. II-347), με εξαίρεση κυρίως, τις σελίδες 74 έως 120, 331 έως 349, 373 έως 378, 413 έως 456 και 614 έως 625, οι οποίες δεν έχουν αντιστοιχία στην παρούσα απόφαση. Επίσης, οι παραβάσεις του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης που προκύπτουν από την προαίρεση να πωληθούν προς ορισμένες εθνικές αγορές, δεν είναι ίδιες με τις προσαρτημένες στην προσφεύγουσα στην υπόθεση Thyssen κατά Επιτροπής.

- 3 Το 1990, ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών της Ensidesa ανερχόταν σε 1 437 εκατομμύρια ECU, από τα οποία 12 757,5 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες (ESP), δηλαδή 99 εκατομμύρια ECU (στρογγυλοποιημένο ποσό) με τη μέση συναλλαγματική ισοτιμία ECU/ESP που ίσχυε το 1990, για τις δοκούς.

(...)

Δ — Η Απόφαση

- 48 Η Απόφαση, που κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 7 Μαρτίου 1994 με έγγραφο του κ. Van Miert της 28ης Φεβρουαρίου 1994 (στο εξής: Έγγραφο), περιέχει το ακόλουθο διατακτικό:

«Άρθρο 1

Οι ακόλουθες επιχειρήσεις που παρατίθενται με την επωνυμία τους συμμετείχαν, στον βαθμό που περιγράφεται στην παρούσα απόφαση, σε αντίθετες προς τους κανόνες ανταγωνισμού πρακτικές, οι οποίες εμπόδισαν, περιόρισαν και στρέβλωσαν τον κανονικό ανταγωνισμό στην κοινή αγορά. Όταν επιβάλλονται πρόστιμα, η διάρκεια της παράβασης αναφέρεται σε μήνες, εκτός από την περίπτωση της εναρμόνισης των [πρόσθετων] στοιχείων, οπότε η συμμετοχή στην παράβαση υποδεικνύεται με το γράμμα "X".

(...)

Ensidesa

II - 714

- α) Ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών μέσω της επιτροπής δοκών (24)
- β) Καθορισμός τιμών στην [επιτροπή δοκών] (24)
- γ) Κατανομή της γαλλικής αγοράς (3)
- δ) Κατανομή των αγορών, Britis Steel, Ensidesa jai Aristrain (8)
- ε) Εναρμόνιση των πρόσθετων στοιχείων (X)
- (...)

Άρθρο 4

Για τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 και οι οποίες διαπράχθηκαν μετά τις 30 Ιουνίου 1989² (31 Δεκεμβρίου 1989 στην περίπτωση των Aristrain και Ensidesa) επιβάλλονται τα ακόλ υθα πρόστιμα:

(...)

Empresa Nacional Siderúrgica SA

4 000 000 ECU

(...)

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις:

(...)

— Empresa Nacional Siderúrgica SA

² — Ημερομηνία αναγραφόμενη στο γαλλικό και ισπανικό κείμενο. Το γερμανικό και αγγλικό κείμενο της Απόφασης αναφέρουν την ημερομηνία της 31ης Δεκεμβρίου 1988.

(...)

Επί του αιτήματος ακυρώσεως του άρθρου 1 της Αποφάσεως

(...)

A — Επί της προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας

Συνοπτική περίληψη της επιχειρηματολογίας της προσφεύγουσας

- 77 Με το πρώτο επιχείρημα, η προσφεύγουσα, η οποία αναφέρεται στην απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Φεβρουαρίου 1992, C-48/90 και C-66/90, Κάτω Χώρες κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1992, σ. I-565, σκέψη 47), προβάλλει ότι η Επιτροπή προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας της επειδή δεν την προειδοποίησε σαφώς και ρητώς, με την ανακοίνωση των αιτιάσεων, ότι κατηγορείται ότι συμμετείχε σε δύο πρακτικές που η Απόφαση θεωρεί ασυμβίβαστες προς το άρθρο 65 της Συνθήκης, δηλαδή τις συμφωνίες καθορισμού τιμών και την εναρμόνιση των πρόσθετων στοιχείων στο πλαίσιο της επιτροπής δοκών.
- 78 Όσον αφορά τις δύο αυτές αιτιάσεις, η ανακοίνωση των αιτιάσεων περιορίζεται στο να εκθέτει, στο μέρος που περιέχει τα πραγματικά περιστατικά, σύνοψη όλων των συναντήσεων της επιτροπής δοκών (βλ. παραγράφους 110 έως 271), και, στο σκεπτικό της απόφασης, σύνοψη των δύο επίδικων πρακτικών (βλ. παραγράφους 409 έως 430), χωρίς ουδόλως να διευκρινίζει σε ποιες επιχειρήσεις προ-οιάπτονται τα περιστατικά αυτά.

- 79 Ως προς τον καθορισμό των τιμών, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ειδικότερα ότι οι αναφορές στην ισπανική αγορά μπορούσαν να έχουν δοθεί από τη μια εκ των δύο άλλων ισπανικών επιχειρήσεων στις οποίες η Επιτροπή απηύθυνε την ανακοίνωση των αιτιάσεων, ήτοι την Unesid και την Aristrain. Το γεγονός και μόνον ότι στην ανακοίνωση αναφέρεται (παράγραφος 425) ότι, όπως και άλλες έξι επιχειρήσεις, η Ensidesa είχε λάβει τηλεομοιοτυπία της British Steel, δεν της επέτρεψε να συναγάγει ότι είχε κατηγορηθεί γι' αυτόν τον λόγο.
- 80 Ως προς την εναρμόνιση των πρόσθετων στοιχείων, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ειδικότερα ότι οι αναφορές στους «Ισπανούς» μπορούσε επίσης να αφορά οποιονδήποτε άλλον κατηγορούμενο, αφού το όνομά της περιλαμβανόταν μόνο σε τηλεομοιοτυπία την οποία είχε αποστείλει η Walzstahl-Vereinigung σε δεκαπέντε επιχειρήσεις (βλ. παράγραφο 264 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων).
- 81 Η προσφεύγουσα θεώρησε, επομένως, ότι οι αιτιάσεις αυτές δεν την αφορούσαν και, άλλωστε, το επισήμανε στην Επιτροπή με τις γραπτές της παρατηρήσεις επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, ζητώντας από την Επιτροπή, στην αντίθετη περίπτωση, να της αναφέρει τούτο ρητά. Η προσφεύγουσα δεν έλαβε καμία απάντηση στην αίτηση αυτή και προσάπτει στην καθής ότι δεν επανόρθωσε την έλλειψη σαφήνειας της κατηγορίας ή ότι δεν επισήμανε στην προσφεύγουσα το σφάλμα ερμηνείας στο οποίο θα υπέπιπτε.
- 82 Επιπροσθέτως, αφού η προσφεύγουσα έκρινε, με βάση την ανακοίνωση των αιτιάσεων, ότι αυτές οι δύο αιτιάσεις δεν την αφορούσαν, δεν είχε καμία αντίρρηση να ανακοινώσει στην Επιτροπή οτιδήποτε γνώριζε συναφώς, πράγμα που την οδήγησε στο να αυτοκατηγορηθεί. Προβάλλει ότι, αν γνώριζε ότι η Επιτροπή της προσήπτε τις δύο αυτές αιτιάσεις, θα είχε διαμαρτυρηθεί κατ' αυτών και δεν θα είχε αναφέρει λεπτομερώς ποιά ήταν η συμμετοχή των Ισπανών παραγωγών στις επίδικες πρακτικές.
- 83 Με το δεύτερο επιχείρημα, η προσφεύγουσα, η οποία αναφέρεται στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Δεκεμβρίου 1991, Τ-7/89, Hercules Chemicals κατά Επιτροπής (Συλλογή 1991, σ. ΙΙ-1711, σκέψη 53), υποστηρίζει ότι η καθής παρέβη τους διακηρυχθέντες κανόνες στη Δωδέκατη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού

(σελίδες 40 και 41) ή, τουλάχιστον, τους στέρησε από κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα, περιοριζόμενη στο να επισυνάψει στην ανακοίνωση των αιτιάσεων έναν απλό αριθμημένο πίνακα εγγράφων ενός φακέλου 5 766 σελίδων (βλ. παράρτημα 5 της προσφυγής), χωρίς καμία ένδειξη ως προς το περιεχόμενο ή την προέλευσή τους. Εξάλλου, όταν η προσφεύγουσα είχε πραγματική πρόσβαση στον φάκελο, τα έγγραφα δεν ήταν τακτοποιημένα σύμφωνα με ένα οποιοδήποτε κριτήριο ούτε ταξινομημένα ανά αιτίαση ούτε αριθμημένα σύμφωνα με μια λογική σειρά. Η Ensidesa ζήτησε από την Επιτροπή, με τις γραπτές της παρατηρήσεις στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, να θεραπεύσει αυτές τις τυπικές πλημμέλειες, αλλά δεν έλαβε καμία απάντηση.

- 84 Με το τρίτο επιχείρημα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η καθής προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας της διότι της κοινοποίησε, ως παράρτημα στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, αποσπασματική μετάφραση μόνον των χωριών των 5 766 εγγράφων που αποτελούσαν τον φάκελό της τα οποία ευνοούσαν την κατηγορία. Το πρακτικό της ακροάσεως δεν είχε ούτε αυτό μεταφραστεί στα ισπανικά, με εξαίρεση τις παρεμβάσεις των εκπροσώπων της Ensidesa και της Aristrain. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα δεν είχε ευθύς εξαρχής τη δυνατότητα να γνωρίζει πλήρως και επακριβώς τον φάκελο και υποχρεώθηκε να μεταφράσει εκατοντάδες εγγράφων προκειμένου να εξασφαλίσει την άμυνά της. Έτσι, διέθεσε μικρότερο χρόνο για να προετοιμάσει την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, πράγμα που επηρέασε την ικανότητά της να αμυνθεί κατά των αιτιάσεων που της καταλογίζονται. Με τις γραπτές της παρατηρήσεις στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, η προσφεύγουσα ζήτησε να θεραπευθεί αυτή η τυπική πλημμέλεια, δεν έλαβε όμως καμία απάντηση.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 85 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι τα επικαλούμενα από την προσφεύγουσα δικαιώματα άμυνας διασφαλίζονται, εν προκειμένω, από το άρθρο 36, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, σύμφωνα με το οποίο η Επιτροπή, προτού επιβάλει μια από τις χρηματικές κυρώσεις που προβλέπονται στην εν λόγω Συνθήκη, οφείλει να παράσχει στον ενδιαφερόμενο τη δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 1984, 9/83, Eisen und Metall Aktiengesellschaft κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 2071, σκέψη 32, και της 12ης Νοεμβρίου 1985, 183/83, Krupp κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 3609, σκέψη 7).

- 86 Όσον αφορά την τήρηση της εγγυήσεως αυτής στην προκειμένη περίπτωση, επιβάλλεται καταρχάς να παρατηρηθεί ότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων που απευθύνθηκε στους ενδιαφερόμενους στις 6 Μαΐου 1992 εξατομικεύθηκε έναντι καθενός από τους αποδέκτες της με την ένδειξη των συμπεριφορών και των αποδεικτικών στοιχείων που τους αφορούσαν αντιστοίχως.
- 87 Όσον αφορά ειδικότερα την προσφεύγουσα, το Πρωτοδικείο παρατηρεί επίσης ότι, στην παράγραφο 32, στοιχείο στ', της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, αναφέρεται ότι η «Ensidesa επιβεβαίωσε τη συμμετοχή της (...) σε όλες τις συναντήσεις [της επιτροπής δοκών που παρατίθενται στην παράγραφο 30] με εξαίρεση εκείνες της 21ης Σεπτεμβρίου και της 7ης Νοεμβρίου 1989». Το κεφάλαιο VIII της ανακοινώσεως των αιτιάσεων περιλαμβάνει, άλλωστε, λεπτομερή περιγραφή των παραβάσεων των κανόνων ανταγωνισμού, με ένδειξη για κάθε μία από αυτές των αποδεικτικών στοιχείων στα οποία βασίζεται η Επιτροπή. Όσον αφορά τη νομική εκτίμηση, η Ensidesa αναφέρεται, στην παράγραφο 399 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, ως μια από τις εταιρίες οι οποίες παρίσταντο τακτικά στις συναντήσεις της επιτροπής δοκών και οι οποίες συμμετείχαν στη συνεργασία που προέκυψε από τις συναντήσεις αυτές. Στην παράγραφο 401, η Επιτροπή αναφέρει ότι «το γενικό σχέδιο των μερών ήταν να συναντώνται και να καταλήγουν σε συμφωνία επί των ειδικών ζητημάτων, κυρίως και επανειλημμένως: του καθορισμού των τιμών-στόχων, της εναρμονίσεως των διαφορών (...)». Οι λεπτομέρειες της συμπράξεως και η εφαρμογή της, όσον αφορά τις δύο αυτές παραβάσεις, περιγράφονται αντιστοίχως στις παραγράφους 409 έως 425 και 426 έως 430 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων.
- 88 Από τα προαναφερθέντα προκύπτει ότι, εκτός ρητής αντίθετης διευκρίνισεως στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, η προσφεύγουσα έπρεπε κατ' ανάγκη να αισθανθεί ενδιαφερόμενη από όλες τις αιτιάσεις οι οποίες είχαν σχέση με τη λειτουργία της επιτροπής δοκών, όπως αυτές περιγράφονται λεπτομερώς στο κεφάλαιο VIII της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και αποτιμώνται από νομική άποψη στο κεφάλαιο IX, ειδικότερα δε τις αιτιάσεις που αφορούν τις συμφωνίες καθορισμού των τιμών και της εναρμονίσεως των πρόσθετων στοιχείων, συναφθείσες στους κόλπους της εν λόγω επιτροπής.
- 89 Επομένως, η προσφεύγουσα ήταν σε θέση να υποβάλει τις γραπτές της παρατηρήσεις επί των αιτιάσεων που της προσήφθησαν, εντός της προθεσμίας που της είχε

ταχθεί προς τούτο. Το επιχείρημά της που αντλείται από την άρνηση της Επιτροπής να απαντήσει στην αίτηση διασαφήνσεως, υποβληθείσα με τις εν λόγω παρατηρήσεις, πρέπει επομένως να απορριφθεί ως αδικαιολόγητο καθόσον η προσφεύγουσα, με το από 4 Ιουνίου 1992 έγγραφό της με το οποίο ζητούσε παράταση της προθεσμίας για την απάντηση στην ανακοίνωση των αιτιάσεων (παράρτημα 13 της προσφυγής), δεν έκανε λόγο για καμία φερόμενη έλλειψη σαφήνειας της κατηγορίας.

- 90 Δεδομένου ότι οι αιτιάσεις της Επιτροπής ανακοινώθηκαν σαφώς στην προσφεύγουσα, η τελευταία δεν οδηγήθηκε καλοπροαίρετα στο να αυτοκατηγορηθεί με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, απάντηση η οποία, όπως παρατηρεί η Επιτροπή, έχει άλλωστε εκούσιο χαρακτήρα.
- 91 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί, ακολούθως, ότι η Επιτροπή επισύναψε στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, αφενός, αντίγραφο των εγγράφων που δεχόταν συγκεκριμένα εις βάρος κάθε μιας από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις (παράρτημα 3 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων), και, αφετέρου, τον συγκεντρωτικό πίνακα του συνόλου των εγγράφων που αποτελούσαν τον φάκελο που είχε σχηματιστεί στην παρούσα υπόθεση («πίνακας γνωστοποιήσιμων εγγράφων», παράρτημα 2 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων). Εκτός από την ημερομηνία καταρτίσεως καθενός από τα έγγραφα και την πολύ συνοπτική ταυτότητά τους, ο τελευταίος αυτός πίνακας κατέτασσε τα έγγραφα αυτά, σύμφωνα με τη φύση τους, σε δώδεκα κατηγορίες, χαρακτηριζόμενες από έναν αριθμό, και διευκρίνιζε το επίπεδο διαβαθμίσεώς τους έναντι καθεμιάς από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις. Επιπλέον, η Επιτροπή κάλεσε τις επιχειρήσεις να προσέλθουν στα γραφεία της προκειμένου να συμβουλευθούν το σύνολο των γνωστοποιήσιμων εγγράφων.
- 92 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή συμμορφώθηκε με τη διαδικασία προσβάσεως στον φάκελο που περιγράφεται στη Δωδέκατη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού (σελίδες 40 και 41) όπως αυτή εγκρίθηκε από τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚ (βλ. αποφάσεις του Πρωτοδικείου Hercules Chemicals κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψεις 53 και 54, της 18ης Δεκεμβρίου 1992, T-10/92,

T-11/92, T-12/92 και T-15/92, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2667, σκέψη 38, της 1ης Απριλίου 1993, T-65/89, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-389, σκέψεις 29 έως 33, επιβεβαιωθείσα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Απριλίου 1995, C-310/93 P, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. I-865, σκέψεις 12 έως 33, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Ιουνίου 1995, T-30/91, Solvay κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1775, σκέψεις 77 έως 104).

- 93 Το Πρωτοδικείο είχε εξάλλου τη δυνατότητα να εξακριβώσει, στην προκειμένη περίπτωση, ότι όλα τα έγγραφα τα οποία, στον φάκελο που του διαβίβασε η Επιτροπή βάσει του άρθρου 23, αφορούσαν την προσφεύγουσα χαρακτηρίστηκαν, στο παράρτημα 2 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, ως γνωστοποιήσιμα ή, προκειμένου για ορισμένα εσωτερικά έγγραφα της British Steel, ως «μερικώς γνωστοποιήσιμα» στην προσφεύγουσα. Όσον αφορά την τελευταία αυτή κατηγορία, η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε ότι οι αιτιάσεις της στηρίζονται αποκλειστικά στα αποσπάσματα των εγγράφων αυτών τα οποία κατέστησαν γι' αυτήν προσιτά.
- 94 Δεν αμφισβητείται άλλωστε ότι η προσφεύγουσα είχε πρόσβαση στον φάκελο σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που αναφέρει το από 6 Μαΐου 1992 έγγραφο της Επιτροπής. Επομένως, είχε τη δυνατότητα να λάβει αντίγραφο όλων των εγγράφων που η Επιτροπή θεωρεί ως «γνωστοποιήσιμα» ή «μερικώς γνωστοποιήσιμα».
- 95 Επιπροσθέτως, η προσφεύγουσα δεν διευκρίνισε, ενώπιον του Πρωτοδικείου, σε τί η παρουσίαση των εγγράφων που απαριθμούνται στο παράρτημα 2 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων δεν ήταν επαρκής ώστε να παράσχει στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα να ανεύρει τα οικεία έγγραφα όταν έλαβε γνώση του φακέλου.
- 96 Όσον αφορά το προσαπτόμενο στην Επιτροπή ότι, με την ανακοίνωση των αιτιάσεων όπως και στην Απόφαση, παρέθεσε τα κατά της προσφεύγουσας έγγραφα αναφέροντας μόνο την ημερομηνία τους, χωρίς συγχρόνως να αναφέρει τον αριθμό

που έφεραν στον φάκελο της Επιτροπής, είναι αληθές ότι ένα τέτοιο σύστημα καθιστά την εξακρίβωση των εν λόγω εγγράφων περισσότερο δυσχερή, τόσο για τους ενδιαφερόμενους διαδίκους όσο και για το Πρωτοδικείο, ιδίως σε υπόθεση όπου, όπως εν προκειμένω, υπεισέρχονται χιλιάδες έγγραφα, και θα ήταν περισσότερο σύμφωνη προς μια ορθή διοικητική πρακτική, σε τέτοιες περιστάσεις, η Επιτροπή να εξατομικεύει τα έγγραφα που παραθέτει όχι μόνο σε σχέση με την ημερομηνία τους, αλλά και σε σχέση με την αριθμότη τους στον φάκελο.

- 97 Εντούτοις, το ότι στην ανακοίνωση των αιτιάσεων και στην απόφαση δεν γίνεται αναφορά στην αριθμηση των εγγράφων στην οποία προέβη η Επιτροπή κατά την κατάρτιση του φακέλου της δεν μπορούσε, στην προκειμένη περίπτωση, να θίξει τα δικαιώματα άμυνας της προσφεύγουσας αφού, με απλή αναφορά στην ημερομηνία των εγγράφων, η προσφεύγουσα ήταν σε θέση να εξακριβώσει τα εν λόγω έγγραφα, τόσο στον πίνακα που επισυνάφθηκε στο παράρτημα 2 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, όσο και στον φάκελο της Επιτροπής.
- 98 Τέλος, όσον αφορά την έλλειψη μεταφράσεως στα ισπανικά ορισμένων εγγράφων, πρέπει καταρχάς να υπογραμμιστεί ότι δεν μπορεί να απαιτείται από την Επιτροπή να μεταφράζει περισσότερα έγγραφα από εκείνα στα οποία στηρίζει τις αιτιάσεις της. Τα τελευταία αυτά έγγραφα πρέπει, εξάλλου, να θεωρούνται ως πειστήρια επί των οποίων στηρίζεται η Επιτροπή και, επομένως, πρέπει να γνωστοποιούνται στον αποδέκτη όπως έχουν, κατά τρόπο που ο αποδέκτης να είναι σε θέση να γνωρίζει την ερμηνεία στην οποία προβαίνει η Επιτροπή και στην οποία βασίστηκε τόσο η ανακοίνωση των αιτιάσεων, όσο και η απόφασή της. Στην προκειμένη περίπτωση, παρατηρείται ότι το παράρτημα Ι της ανακοινώσεως των αιτιάσεων περιείχε μετάφραση όλων των αποσπασμάτων των εγγράφων που παρατίθενται στο πρωτότυπο στην εν λόγω ανακοίνωση. Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι αυτός ο τρόπος ενεργείας έδωσε στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα να πληροφορηθεί με ακρίβεια σε ποια περιστατικά και σε ποιό σκεπτικό στηρίχθηκε η Επιτροπή και, επομένως, να υπερασπίσει λυσιτελώς τα δικαιώματά της (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Απριλίου 1995, T-148/89, Tréfilunion κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. ΙΙ-1063, σκέψη 21).
- 99 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, υπό τις περιστάσεις αυτές, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι δεν ήταν σε θέση, κατά τη διοικητική διαδικασία, να καταστήσει λυσιτελώς

γνωστή την άποψή της όσον αφορά τα προβαλλόμενα κατ' αυτής έγγραφα στην ανακοίνωση των αιτιάσεων.

- 100 Ως προς τα πρακτικά της ακροάσεως, από την απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Ιουλίου 1994, T-77/92, Parker Pen κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. II-549, σκέψεις 72 έως 75), προκύπτει ότι το άρθρο 9, παράγραφος 4, του κανονισμού 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1963, περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 37), κατά το οποίο οι ουσιώδεις δηλώσεις κάθε προσώπου που καταθέτει καταχωρίζονται σε πρακτικά, τα οποία το εν λόγω πρόσωπο διαβάζει και εγκρίνει, επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να κοινοποιεί στα μέρη αντίγραφο των πρακτικών, ώστε να τους δίνεται η δυνατότητα να ελέγχουν κατά πόσον έχουν καταχωριστεί σωστά οι δηλώσεις τους, ουδόλως όμως την υποχρεώνει να μερμνά για τη μετάφραση των δηλώσεων των άλλων μερών, όταν τα πρακτικά έχουν συνταχθεί σε περισσότερες της μιας γλώσσες, δεδομένου ότι οι διάφοροι παρεμβαίνοντες εκφράστηκαν σε διαφορετικές γλώσσες. Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι οι ίδιες αρχές πρέπει να εφαρμοστούν και στην προκειμένη περίπτωση.
- 101 Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν ισχυρίζεται ότι, λόγω της ελλείψεως μεταφράσεως των αποσπασμάτων που συντάχθηκαν σε άλλη γλώσσα πλην της ισπανικής, τα πρακτικά περιείχαν ανακρίβειες ή ουσιώδεις παραλείψεις που αφορούσαν την προσφεύγουσα, με επιζήμιες συνέπειες που μπορούσαν να καταστήσουν πλημμελή τη διοικητική διαδικασία (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1970, 41/69, ACF Chemiefarma κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 397, σκέψη 52).
- 102 Από όλα τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η παρούσα αίτηση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

(...)

Γ — Επί της παραβάσεως του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης

(...)

Επί του καθορισμού τιμών (τιμών-στόχων) στο πλαίσιο της επιτροπής δοκών

1. Επί του υποστατού των πραγματικών περιστατικών

- 155 Σύμφωνα με το άρθρο 1 της Αποφάσεως, η Επιτροπή προσάπτει στην προσφεύγουσα ότι συμμετέσχε σε παράβαση καθορισμού τιμών στο πλαίσιο της επιτροπής δοκών. Η περίοδος που ελήφθη υπόψη για την επιβολή του προστίμου είναι είκοσι τεσσάρων μηνών, μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1989 και της 31ης Δεκεμβρίου 1990 (βλ. παραγράφους 80 έως 121, 223 έως 243, 311, 313, 314 και το άρθρο 1 της Αποφάσεως). Συναφώς, είναι αληθές ότι το άρθρο 4 της Αποφάσεως, στην ισπανική και γαλλική εκδοχή του, αναφέρει ότι το επιβληθέν στην προσφεύγουσα πρόστιμο αφορά παραβάσεις οι οποίες διαπράχθηκαν «μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1989». Ωστόσο, από τη γερμανική και αγγλική εκδοχή του εν λόγω άρθρου 4, καθώς και την αιτιολογία της Αποφάσεως (βλ. παραγράφους 313 και 314, που αφορούν τις συνέπειες της μεταβατικής περιόδου που προβλέπει η πράξη προσχωρήσεως της Ισπανίας, και το άρθρο 1, κατά το οποίο η Ensidesa συμμετείχε στην παράβαση καθορισμού τιμών της επιτροπής δοκών επί 24 μήνες), υπό το φως της οποίας πρέπει να ερμηνευθεί το διατακτικό της αποφάσεως, προκύπτει ότι η μνεία της ημερομηνίας αυτής, αντί εκείνης της 31ης Δεκεμβρίου 1988, αποτελεί απλώς παραδρομή γραφίδος χωρίς επίπτωση επί του περιεχομένου της προσβαλλόμενης πράξεως (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Ιουνίου 1994, C-30/93, AC-ATEL Electronics Vertriebs, Συλλογή 1994, σ. I-2305, σκέψεις 21 έως 24).

(...)

Ε — *Επί της ιδιαίτερης ανταγωνιστικής καταστάσεως των ισπανικών χαλυβουργικών επιχειρήσεων έως την 31η Δεκεμβρίου 1992*

Συνοπτική περίληψη της επιχειρηματολογίας της προσφεύγουσας

- 446 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, κατά την προσχώρηση της Ισπανίας στην ΕΚΑΧ το 1986, η ισπανική χαλυβουργική βιομηχανία είχε υπαχθεί σε ένα σύστημα ποσοτώσεων εξαγωγής, το οποίο θεσπίστηκε βάσει των άρθρων 52 της Πράξεως Προσχωρήσεως και 6 του πρωτοκόλλου 10 που προσαρτάται στην εν λόγω πράξη. Στην παράγραφο 313 της Αποφάσεως, η Επιτροπή δέχεται, μεταξύ άλλων, ότι οι διατάξεις αυτές προφανώς περιόρισαν την ελευθερία της Epsidesa να πραγματοποιεί πωλήσεις στα άλλα κράτη μέλη. Κατά συνέπεια, στην επιχείρηση αυτή δεν επιβλήθηκε πρόστιμο για τη συμμετοχή της στις παραβάσεις έως τις 31 Δεκεμβρίου 1988, ημερομηνία λήξεως των μεταβατικών μέτρων.
- 447 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, ωστόσο, ότι η ισπανική χαλυβουργία εντάχθηκε πλήρως στην ΕΚΑΧ και, επομένως, μπορούσε να ανταγωνιστεί τους κοινοτικούς παραγωγούς υπό συνθήκες ισότητας, μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1992, λόγω των διατάξεων του άρθρου 379 της Πράξεως Προσχωρήσεως που όριζαν ότι τα κράτη μέλη — και, λόγω αμοιβαιότητας, η Ισπανία — μπορούσαν, έως την ημερομηνία αυτή, να θεσπίσουν μέτρα διασφάλισης επιτρέποντα την εξισορρόπηση μιας ξαφνικής αυξήσεως των συναλλαγών, ικανής να προκαλέσει σοβαρές δυσχέρειες. Η Epsidesa αγνοούσε, μέχρι την ημερομηνία αυτή, σε τι συνίστατο το καθεστώς ελεύθερου ανταγωνισμού της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Προσάπτει, ειδικότερα, στην Επιτροπή ότι δεν ανέλυσε τη συμπεριφορά της υπό το φως του στοιχείου αυτού.
- 448 Η προσφεύγουσα προσάπτει επίσης στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι, όταν οι εξαγωγές της προσφεύγουσας προς τις αγορές της ΕΚΑΧ έπαυσαν να υπόκεινται στους ποσοτικούς περιορισμούς, από 1ης Ιανουαρίου 1989, οι πρακτικές των μελών της επιτροπής δοκών υπήρχαν προ πολλών ετών, ώστε οι Ισπανοί παραγωγοί έπρεπε να δεχθούν τους κανόνες του παιχνιδιού όπως αυτοί είχαν διαμορφωθεί.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

449 Κατά το άρθρο 379 της Πράξεως Προσχωρήσεως:

« 1. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992, σε περίπτωση σοβαρών και ενδεχομένως παραινούμενων δυσχερειών σε ένα τομέα οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και δυσχερειών που μπορούν να επιφέρουν σοβαρή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης σε ορισμένη περιοχή, ένα νέο κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει να του επιτραπεί η λήψη διασφαλιστικών μέτρων για να εξισορροπήσει την κατάσταση και να προσαρμόσει τον εν λόγω τομέα στην οικονομία της κοινής αγοράς.

Με τους ίδιους όρους, ένα παρόν κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει να του επιτραπεί η λήψη διασφαλιστικών μέτρων έναντι ενός ή και των δύο νέων κρατών μελών.

(...)

2. Μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου κράτους, η Επιτροπή ορίζει με επείγουσα διαδικασία τα διασφαλιστικά μέτρα που θεωρεί αναγκαία και προσδιορίζει συγχρόνως τους όρους και τον τρόπο εφαρμογής τους.

(...)

3. Τα μέτρα που έχουν επιτραπεί δυνάμει της παραγράφου 2 μπορούν να παρεκκλίνουν από τους κανόνες της συνθήκης ΕΟΚ, της συνθήκης ΕΚΑΧ και της παρούσας πράξης κατά το μέτρο και τις προθεσμίες που είναι απόλυτα αναγκαίες για

την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1. Κατά προτεραιότητα πρέπει να επιλέγονται τα μέτρα που διαταράσσουν κατά το δυνατό λιγότερο τη λειτουργία της κοινής αγοράς.»

- 450 Είναι προφανές ότι μόνο το ενδεχόμενο θεσπίσεως μέτρων διασφάλισης βάσει της διατάξεως αυτής, η οποία εφαρμόζεται σε όλους τους τομείς της οικονομίας και συνεπάγεται την άσκηση ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως εκ μέρους της Επιτροπής, ενεργώντας αιτήσει κράτους μέλους, δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη συμμετοχή μιας επιχειρήσεως σε συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές απαγορευόμενες από το άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Συγκεκριμένα, η δυνατότητα παρεκκλίσεως με διοικητικό μέτρο, υπό ορισμένες προσδιοριζόμενες περιπτώσεις, από τους συνήθεις κανόνες λειτουργίας της κοινής αγοράς εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής και δεν απαλλάσσει τις επιχειρήσεις από την υποχρέωση τήρσεως, σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, των κανόνων ανταγωνισμού της Συνθήκης.
- 451 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι η συμμετοχή της προσφεύγουσας στις παραβάσεις που της καταλογίζονται δεν ήταν αναγκαία, ακόμη και στην περίπτωση όπου, όπως αυτή ισχυρίζεται, θέλησε να υιοθετήσει συμπεριφορά η οποία να μπορεί να προλάβει τη λήψη μέτρων διασφάλισης έναντι των εξαγωγών ισπανικού χάλυβα στις άλλες αγορές της ΕΚΑΧ. Σε μια τέτοια περίπτωση, της αρκούσε όντως να καθορίσει μονομερώς τον όγκο των εξαγωγών της σε ένα επίπεδο που επέτρεπε να αποφευχθεί η λήψη τέτοιων μέτρων.
- 452 Ως προς το επιχείρημα ότι η προσφεύγουσα έπρεπε να αποδεχθεί τους καθιερωμένους «κανόνες του παιχνιδιού» στα πλαίσια της επιτροπής δοκών, αυτό πρέπει να απορριφθεί για τους λόγους που έχουν αναφερθεί ήδη, ουσιαστικά, στις σκέψεις 363 και 364.

Επί του επικουρικού αιτήματος που αφορά την ακύρωση του άρθρου 4 της Αποφάσεως ή τουλάχιστον, τη μείωση του ύψους του προστίμου

(...)

B — Επί της μη συνεκτιμήσεως της υποτιμήσεως της πεσέτας και επί της επιλογής της οικονομικής χρήσεως αναφοράς

Επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας

- 463 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή ενήργησε παράνομα υπολογίζοντας το ύψος του προστίμου με βάση τον κύκλο εργασιών της προσφεύγουσας στις «δοκούς» το 1990, που μετέτρεψε σε ECU με τη μέση συναλλαγματική ισοτιμία ECU/ESP που ίσχυε το 1990 (δηλαδή 1 ECU = 129, 43 ESP) και όχι την ισχύουσα την προηγούμενη της Αποφάσεως (δηλαδή 1 ECU = 158,243 ESP).
- 464 Υπογραμμίζει ότι, παρέχοντας στην Επιτροπή την εξουσία να επιβάλλει πρόστιμα, το άρθρο 65, παράγραφος 5, της Συνθήκης ορίζει ως βάση υπολογισμού τον «πραγματοποιηθέντα κύκλο εργασιών επί των προϊόντων τα οποία αποτελούν το αντικείμενο της συμφωνίας». Στην περίπτωση της Ensidesa, αυτός ο κύκλος εργασιών πραγματοποιήθηκε σε πεσέτες και, επομένως, κατ' ανάγκη σ' αυτό το νόμισμα η Επιτροπή όφειλε να υπολογίσει το ύψος του προστίμου, με την ευχέρεια να προβεί στη μετατροπή του σε ECU με την επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία που ίσχυε την προηγούμενη της Αποφάσεως.
- 465 Προς στήριξη της θέσεως αυτής, η προσφεύγουσα επικαλείται την απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Μαρτίου 1977, 41/73, 43/73 και 44/73 — Ερμηνεία, Société anonyme générale sucrière κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1977, σ. 131), με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι, μολονότι το πρόστιμο μπορεί να εκφραστεί σε ECU, πρέπει «να υπολογίζεται με βάση τον κύκλο εργασιών της ενδιαφερομένης επιχειρήσεως, τμή η οποία μπορεί να εκφράζεται μόνο σε εθνικό νόμισμα». Ο κανόνας αυτός, ο οποίος διαμορφώθηκε στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚ, εφαρμόζεται κατά μείζονα λόγο στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚΑΧ, της οποίας καμία διάταξη δεν αναφέρεται σε πρόστιμα εκφραζόμενα σε ECU, αντίθετα προς τον κανονισμό 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25).

- 466 Η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, που επικαλείται η Επιτροπή για να δικαιολογήσει τον τρόπο ενεργείας της, ουδόλως επιβάλλει τη μετατροπή του κύκλου εργασιών σε ECU. Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, αν ένα πρόστιμο καθορίζεται υπό μορφή ποσοστού του κύκλου εργασιών, η σύγκριση την οποία η Επιτροπή υπερασπίζεται στο όνομα της εν λόγω αρχής μπορεί εν πάση περιπτώσει να πραγματοποιηθεί. Οσάκις καθοριστεί το ύψος του προστίμου, ανεξαρτήτως του αν μετατραπεί σε ECU, η μετατροπή του κύκλου εργασιών σε ECU είναι περιττή και παράνομη.
- 467 Στην προκειμένη περίπτωση, με την προσωρινή αποδοχή του 1990 ως έτους αναφοράς, ο κύκλος εργασιών βάσει του οποίου υπολογίστηκε το πρόστιμο ανερχόταν σε 12 758 εκατομμύρια ESP, ποσό δηλωθέν από την Ensidesa και επαναλαμβανόμενο στην Απόφαση. Αν υποθεθεί ότι το Πρωτοδικείο, απορρίπτοντας τα άλλα επιχειρήματα της προσφεύγουσας, δεχθεί τον συντελεστή του 4 % που εφαρμόστηκε με την Απόφαση, το πρόστιμο θα πρέπει να καθοριστεί σε 510 310 000 ESP. Μετατρέπόμενο σε ECU με την επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία που ίσχυε την προηγούμενη της Αποφάσεως, το πρόστιμο θα έπρεπε, επομένως, να ανέρχεται σε 3 200 000 ECU αντί των 4 000 000 που επιβάλλει η Απόφαση.
- 468 Η προσφεύγουσα θεωρεί ωστόσο ότι η Επιτροπή έπρεπε να λάβει ως κρίσιμο κύκλο εργασιών, για τον υπολογισμό των προστίμων, εκείνον της οικονομικής χρήσεως που προηγήθηκε της ημέρας εκδόσεως της Αποφάσεως για την οποία διέθετε ενοποιημένους λογαριασμούς, δηλαδή, όσον αφορά την προσφεύγουσα, του 1992, και όχι εκείνον που αντιστοιχούσε στο τελευταίο έτος της παραβάσεως, δηλαδή του 1990. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή και τον προταθέντα από την προσφεύγουσα κανόνα για τον υπολογισμό των προστίμων γενικώς, η Ensidesa θεωρεί ότι το πρόστιμό της έπρεπε να ανέρχεται σε 389 560 000 ESP (4 % των 9 739 000 000 ESP, κύκλου εργασιών του 1992), δηλαδή, κατόπιν μετατροπής σε ECU με συναλλαγματική ισοτιμία που ίσχυε την προηγούμενη της Αποφάσεως, σε 2 460 000 ECU.
- 469 Η προσφεύγουσα στηρίζει την επιχειρηματολογία της στη διατύπωση του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, το οποίο, αναφέροντας «την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο», σκοπεί την περίοδο που προηγήθηκε της ημέρας εκδόσεως της Αποφάσεως (βλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Sir Gordon Slynn στην υπόθεση 100/80, 101/80, 102/80 και 103/80, όπου το Δικαστήριο εξέδωσε απόφαση στις 7 Ιουνίου 1983, Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, στο εξής: απόφαση Pioneer, Συλλογή 1983, σ. 1825, σ. 1914, ειδικότερα, σ. 1951), στην ομόφωνη νομική θεωρία και στην πρακτική της ίδιας της Επιτροπής στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚ. Μολονότι ο κανονισμός 17 δεν έχει εφαρμογή στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚΑΧ, στην προκειμένη περίπτωση πρέπει να γίνει εφαρμογή των ίδιων

αρχών στον βαθμό που το άρθρο 65, παράγραφος 5, δεν απαγορεύει τούτο, πολύ περισσότερο που, στην *Εικοστή έκθεση για την πολιτική ανταγωνισμού*, η Επιτροπή διαβεβαίωσε ότι επήλθε η στιγμή εξομοιώσεως, στο μέτρο του δυνατού, των κανόνων ανταγωνισμού των δύο Συνθηκών.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 470 Επιβάλλεται η παρατήρηση ότι τίποτε δεν εμποδίζει την Επιτροπή να εκφράσει το ύψος του προστίμου σε ECU, νομισματική μονάδα μετατρέψιμη σε εθνικό νόμισμα. Εξάλλου, αυτό επιτρέπει στις επιχειρήσεις να συγκρίνουν ευχερέστερα τα ποσά των επιβληθέντων προστίμων. Επιπλέον, η πιθανή μετατροπή του ECU σε εθνικό νόμισμα διαφοροποιεί αυτή τη νομισματική μονάδα από «λογιστική μονάδα» που αναφέρει το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, για την οποία το Δικαστήριο ρητά αναγνώρισε ότι, αφού δεν είναι νόμισμα χρησιμοποιούμενο για πληρωμές, συνεπάγεται κατ' ανάγκη τον προσδιορισμό του ποσού του προστίμου σε εθνικό νόμισμα (απόφαση Société anonyme générale sucrière κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 15).
- 471 Οι επικρίσεις που διατύπωσε η προσφεύγουσα, με τις οποίες αμφισβητεί τη νομιμότητα της μεθόδου της Επιτροπής, κατά την οποία ο κύκλος εργασιών αναφοράς των επιχειρήσεων μετατρέπεται σε ECU με τη μέση τιμή συναλλάγματος του ίδιου αυτού έτους (1990), δεν μπορούν να γίνουν δεκτές, όπως έκρινε ήδη το Πρωτοδικείο με την απόφασή του της 14ης Μαΐου 1998, T-334/94, Sarrió κατά Επιτροπής, (Συλλογή 1998, σ. II-1439, σκέψεις 394 επ.).
- 472 Κατ' αρχάς, η Επιτροπή πρέπει κανονικά να χρησιμοποιεί μία και την αυτή μέθοδο υπολογισμού των προστίμων τα οποία επιβάλλει στις επιχειρήσεις λόγω συμμετοχής τους σε μία και την αυτή παράβαση (βλ. απόφαση Pioneer, σκέψη 122).
- 473 Ακολούθως, για να καταστεί δυνατή η σύγκριση των διαφόρων γνωστοποιηθέντων κύκλων εργασιών, εκφρασμένων στο εθνικό νόμισμα καθεμιάς από τις εμπλεκόμενες

επιχειρήσεις, η Επιτροπή οφείλει να μετατρέπει αυτούς τους κύκλους εργασιών σε μία και την αυτή νομισματική μονάδα. Δεδομένου δε ότι η αξία του ECU ορίζεται σε συνάρτηση προς την αξία των εθνικών νομισμάτων όλων των κρατών μελών, καλώς η Επιτροπή μετέτρεψε σε ECU τον κύκλο εργασιών κάθε επιχείρησης.

- 474 Καλώς επίσης στηρίχθηκε στον κύκλο εργασιών του έτους αναφοράς των επιχειρήσεων (1990) και μετέτρεψε αυτόν τον κύκλο εργασιών σε ECU με βάση τη μέση τιμή συναλλάγματος του ίδιου έτους. Έτσι, η Επιτροπή αφενός μεν, λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο εργασιών τον οποίο πραγματοποίησε καθεμιά από τις επιχειρήσεις κατά το έτος αναφοράς, ήτοι το τελευταίο πλήρες έτος της διαπιστωθείσας περιόδου παραβάσεως, μπόρεσε να εκτιμήσει το οικονομικό μέγεθος και την οικονομική ισχύ κάθε επιχείρησης, καθώς και την έκταση της παραβάσεως που διέπραξε καθεμιά τους, στοιχεία που έχουν σημασία για την εκτίμηση της σοβαρότητας της διαπραχθείσας από κάθε επιχείρηση παραβάσεως (βλ. απόφαση Pioneer, σκέψεις 120 και 121). Αφετέρου δε, λαμβάνοντας υπόψη, για τη μετατροπή των εν λόγω κύκλων εργασιών σε ECU, τη μέση τιμή συναλλάγματος του ορισθέντος έτους αναφοράς, μπόρεσε ν' αποφύγει το να επηρεάσουν οι επελθούσες μετά την παύση της παραβάσεως ενδεχόμενες νομισματικές διακυμάνσεις την εκτίμηση του σχετικού οικονομικού μεγέθους και της οικονομικής ισχύος κάθε επιχείρησης, καθώς και της εκτάσεως της παραβάσεως που διέπραξε καθεμιά τους, και, κατ' επέκταση, την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως αυτής. Πράγματι, η εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως πρέπει να στηρίζεται στην οικονομική πραγματικότητα που ίσχυε κατά τον χρόνο διαπράξεώς της.

- 475 Κατά συνέπεια, το επιχείρημα ότι ο κύκλος εργασιών του έτους αναφοράς έπρεπε να μετατραπεί σε ECU βάσει της τιμής συναλλάγματος που ίσχυε κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Η μέθοδος υπολογισμού του προστίμου που συνίσταται στη χρήση της μέσης τιμής συναλλάγματος του έτους αναφοράς επιτρέπει την αποφυγή των απροβλέπτων αποτελεσμάτων των μεταβολών των πραγματικών αξιών των εθνικών νομισμάτων που δύναται να επέλθουν — και επήλθαν όντως εν προκειμένω — μεταξύ του έτους αναφοράς και του έτους εκδόσεως της αποφάσεως. Αν τυχόν η μέθοδος αυτή έχει ως αποτέλεσμα να υποχρεωθεί μια επιχείρηση να καταβάλει ποσό, εκφραζόμενο σε εθνικό νόμισμα, ονομαστικά ανώτερο ή κατώτερο εκείνου το οποίο θα όφειλε να καταβάλει εάν εφαρμοζόταν η ισχύουσα κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως τιμή συναλλάγματος, αυτό είναι απλή λογική συνέπεια των διακυμάνσεων των πραγματικών αξιών των διαφόρων εθνικών νομισμάτων.

- 476 Πρέπει να προστεθεί ότι οι επιχειρήσεις αποδέκτες της Αποφάσεως ασκούν κατά κανόνα τις δραστηριότητές τους σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, μέσω τοπικών αντιπροσωπειών. Συναλλάσσονται, επομένως, σε διάφορα εθνικά νομίσματα. Όταν όμως μια απόφαση όπως η επίδικη Απόφαση επιβάλλει κύρωση για παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης, και επιχειρήσεις αποδέκτες της αποφάσεως ασκούν κατά κανόνα τις δραστηριότητές τους σε διάφορα κράτη μέλη, ο κύκλος εργασιών του έτους αναφοράς μετατρέπόμενος σε ECU με τη μέση τιμή συναλλάγματος που χρησιμοποιήθηκε κατά το ίδιο έτος ισούται προς το άθροισμα του κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκαν σε καθεμιά από τις χώρες όπου δρα η επιχείρηση. Αντικατοπτρίζει, επομένως, κάλλιστα την αληθή οικονομική εικόνα των οικείων επιχειρήσεων κατά το έτος αναφοράς.
- 477 Εν όψει των προεκτεθέντων, το επιχείρημα της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί.

Γ — *Επί του υπερβολικού ύψους του προστίμου*

(...)

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 485 Σύμφωνα με το άρθρο 65, παράγραφος 5, της Συνθήκης:

« Η Επιτροπή δύναται να επιβάλλει στις επιχειρήσεις που συνάπτουν αυτοδικαίως άκυρη συμφωνία ή εφαρμόζουν, η επιχειρούν να εφαρμόσουν, (...) μια αυτοδικαίως άκυρη συμφωνία ή απόφαση (...) ή επιδίδονται σε πρακτική αντίθετη προς τις διατάξεις της παραγράφου 1, πρόστιμα και χρηματικές ποινές μέχρι του διπλασίου του πραγματοποιηθέντος κύκλου εργασιών επί των προϊόντων τα οποία αποτελούν το

αντικείμενο της αντίθετης προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου συμφωνίας, αποφάσεως ή πρακτικής. Αν όμως αντικείμενο της συμφωνίας, αποφάσεως ή πρακτικής είναι ο περιορισμός της παραγωγής, της τεχνικής αναπτύξεως ή των επενδύσεων, το ανώτατο αυτό όριο δύναται να αυξηθεί μέχρι 10 % του ετησίου κύκλου εργασιών των εν λόγω επιχειρήσεων, εφόσον πρόκειται για πρόστιμο, και μέχρι 20 % του ημερήσιου κύκλου εργασιών, εφόσον πρόκειται για χρηματικές ποινές.»

Επί των επιχειρημάτων που προέβαλε ειδικά η προσφεύγουσα

- 486 Για τους ανωτέρω εκτεθέντες ήδη λόγους πρέπει να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή εκτίμησε προσηκόντως τη φύση, την έκταση, τη σημασία και, υπό την επιφύλαξη του ότι αναφέρεται κατωτέρω, τη διάρκεια της συμμετοχής της προσφεύγουσας στις παραβάσεις που της καταλογίζονται με την Απόφαση.
- 487 Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε επίσης τη συμμετοχή της προσφεύγουσας σε 26 από τις 28 συναντήσεις που πραγματοποίησε η επιτροπή δοκών, όργανο του οποίου τον αντίθετο προς τον ανταγωνισμό σκοπό απέδειξε η Επιτροπή, κατά την περίοδο παραβάσεως που καταλογίζεται στην προσφεύγουσα και, ειδικότερα, τη συμμετοχή της σε δύο ειδών παραβάσεις χαρακτηριζόμενες «σοβαρές [και] που δικαιολογούν την επιβολή προστίμων» στην παράγραφο 300 της Αποφάσεως, ήτοι στον καθορισμό των τιμών και την κατανομή των αγορών. Η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε αυτόν τον χαρακτηρισμό. Εξάλλου, παραβάσεις αυτής της φύσεως είναι αναμφισβήτητα σοβαρές και αναφέρονται ρητά στο άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης.
- 488 Το Πρωτοδικείο παρατήρησε επίσης, στις σκέψεις 449 έως 451, πιο πάνω, ότι η ρήτρα διασφαλίσεως που παρενεβλήθη στο άρθρο 379 της Πράξεως Προσχωρήσεως δεν δικαιολογούσε σε καμία περίπτωση τη συμμετοχή της προσφεύγουσας σε συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές απαγορευόμενες από το άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης.

- 489 Όσον αφορά την ευνοϊκή μεταχείριση που επιφυλάχθηκε στην Acerinox στην υπόθεση του ανοξειδωτου χάλυβα, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η μεταχείριση αυτή δικαιολογείται, μεταξύ άλλων, από το γεγονός ότι η επιχείρηση αυτή είχε «ζητήσει και λάβει από τους κοινοτικούς της εταίρους τη διαβεβαίωση ότι δεν υπήρχε κανένα πρόβλημα». Η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε την απόδειξη ότι το ίδιο συνέβαινε στην προκειμένη περίπτωση.
- 490 Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε εξάλλου ότι η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να αγνοεί το παράνομο των οικείων συμπεριφορών, τουλάχιστον από τις 30 Ιουλίου 1988.
- 491 Συναφώς, επιβάλλεται για μια ακόμη φορά να υπομνηστεί ότι οι παραβάσεις που στοιχειοθετούνται από τις συμφωνίες καθορισμού των τιμών και κατανομής των αγορών, όπως αυτές στις οποίες η συμμετοχή της προσφεύγουσας δεόντως απεδείχθη, αναφέρονται ρητά στο άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης και, επομένως, εμφανίζονται κατάφωρο χαρακτήρα.
- 492 Ως προς τις ανταλλαγές εμπιστευτικών πληροφοριών, από τις εκτιμήσεις του Πρωτοδικείου (βλ., πιο πάνω, σκέψη 354), προκύπτει ότι αυτές είχαν αντικείμενο ανάλογο προς την κατανομή των αγορών σε σχέση προς τα παραδοσιακά ρεύματα. Η προσφεύγουσα δεν μπορούσε ευλόγως να σκεφθεί ότι οι ανταλλαγές αυτές δεν ενέλιπταν στο άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Αντιθέτως, το γεγονός ότι τα μέλη της επιτροπής δοκών είχαν συνείδηση του παρανόμου των ανταλλαγών αυτών μπορεί να συναχθεί από το διπλό σύστημα ελέγχου που τέθηκε σε εφαρμογή στους κόλπους της Eurofer, από τα οποία το ένα, το οποίο αφορούσε τα συγκεντρωτικά στοιχεία, γνωστοποιήθηκε αυθόρμητα στις ΓΔ III και IV, ενώ το άλλο, το οποίο αφορούσε εξατομικευμένα στοιχεία, επιφυλασσόταν αποκλειστικά στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα (βλ., πιο πάνω, σκέψεις 427 επ.).
- 493 Εξάλλου, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι το γεγονός ότι μια επιχείρηση δεν διαδραμάτισε ιδιαίτερα ενεργό ρόλο ή ότι δεν υπήρξε ο πρωταίτιος δεν την απαλλάσσει από τη συμμετοχή της στην παράβαση (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου BMW Belgium κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψεις 49 επ., και της 1ης Φεβρουαρίου 1978, 19/77, Miller κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 47, σκέψη 18).

- 494 Όσον αφορά τον καταναγκασμό που άσκησαν στην προσφεύγουσα οι άλλες επιχειρήσεις του τομέα και την αναγκαστική είσοδό της στην επιτροπή δοκών, η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα αποδεικτικό στοιχείο (βλ. ανωτέρω σκέψη 364).
- 495 Όσον αφορά τη φερόμενη συνεργασία της προσφεύγουσας με την Επιτροπή κατά τη διοικητική διαδικασία, παρατηρείται, πρώτον, ότι με την από 23 Αυγούστου 1991 απάντησή της στην αίτηση πληροφοριών βάσει του άρθρου 47 της Συνθήκης, η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι δεν διέθετε κανένα κατάλογο των συμμετασχόντων στις συναντήσεις της επιτροπής δοκών, ούτε κανένα πρακτικό ή έγγραφο σχετικό με τις συναντήσεις αυτές, μολονότι πιστοποιείται από τα στοιχεία του φακέλου ότι ελάμβανε τακτικά τέτοια έγγραφα.
- 496 Επιπλέον, αυτή η φερόμενη συνεργασία προφανώς διαψεύδεται από τις γραπτές παρατηρήσεις της προσφεύγουσας. Στην παράγραφο 6 του υπομνήματος απαντήσεως (βλ. επίσης παράγραφο 13 της προσφυγής της), η προσφεύγουσα αναφέρει, συγκεκριμένα, ότι «αν η Ensidesa γνώριζε ότι η Επιτροπή της προσήπτε τις δύο αυτές αιτιάσεις [δηλαδή, τον καθορισμό των τιμών και την εναρμόνιση των πρόσθετων στοιχείων], θα είχε διαμαρτυρηθεί κατ' αυτών και δεν θα είχε αναφέρει λεπτομερώς στην Επιτροπή ποια ήταν η συμμετοχή των Ισπανών παραγωγών (...)». Επομένως, με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, η προσφεύγουσα δεν δέχθηκε αυθόρμητα το βάσιμο των πραγματικών ισχυρισμών της Επιτροπής παρά μόνο στον βαθμό που δεν θεωρούσε ότι στρέφονταν κατ' αυτής.
- 497 Η Επιτροπή καλώς έκρινε ότι η απάντηση αυτή της προσφεύγουσας δεν συνιστά συμπεριφορά δικαιολογούσα μείωση του προστίμου λόγω συνεργασίας κατά τη διοικητική διαδικασία.
- 498 Τέλος, η απόφαση της προσφεύγουσας, συνακόλουθη της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, να μη μετέχει πλέον στις συνεδριάσεις της επιτροπής δοκών και να ελέγχει τη διάδοση των πληροφοριών εκτός της επιχειρήσεως, δεν έχει επίπτωση στην εκτίμηση προγενέστερων συμπεριφορών, ιδίως όταν τέτοιες συμπεριφορές εκουσίως

απεκρύβησαν από την Επιτροπή. Εν πάση περιπτώσει, η παύση μιας εκ προθέσεως διαπραχθείσας παραβάσεως δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ελαφροντική περίπτωση όταν η παύση αυτή προσδιορίστηκε με επέμβαση της Επιτροπής.

- 499 Εν όψει των προεκτεθέντων, πρέπει να απορριφθούν συνολικά τα επιχειρήματα που αντλούνται από τη ρήτρα διασφάλισης του άρθρου 379 της Πράξεως Προσχωρήσεως, την κατάσταση της επιχειρήσεως Acerinox στην υπόθεση ανοξειδωτου χάλυβα, του ασημαντου και υπό καταναγκασμό ρόλου που διαδραμάτισε η προσφεύγουσα στις πρακτικές που συνδέονται με την επιτροπή δοκών και τη στάση συνεργασίας με τις υπηρεσίες της Επιτροπής.
- 500 Ως προς τη διάρκεια της παραβάσεως, για τους εκτεθέντες ήδη λόγους στη σκέψη 155, πιο πάνω, πρέπει να μη ληφθεί υπόψη το πραγματικό σφάλμα που περιλαμβάνεται στην ισπανική και γαλλική εκδοχή του άρθρου 4 της Αποφάσεως. Κατά συνέπεια, η περίοδος που γίνεται δεκτή από την Επιτροπή όσον αφορά το πρόστιμο ανέρχεται σε 24 μήνες, μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1989 και 31ης Δεκεμβρίου 1990, στην περίπτωση των Ισπανών παραγωγών, ενώ ανέρχεται κανονικά σε 30 μήνες, μεταξύ 1ης Ιουλίου 1988 και 31ης Δεκεμβρίου 1990, στην περίπτωση των άλλων παραγωγών.
- 501 Εξάλλου, από τις λεπτομερείς εξηγήσεις που παρέσχε η Επιτροπή κατά τη διαδικασία προκύπτει ότι αυτή προσαρμοσε τα πρόστιμα ανάλογα, μεταξύ άλλων, με τη διάρκεια κάθε παραβάσεως, με εξαίρεση τις συμφωνίες που αφορούν την εναρμόνιση των τιμών των πρόσθετων στοιχείων. Έτσι, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τη μικρότερη διάρκεια συμμετοχής των Ισπανών παραγωγών στις συμφωνίες καθορισμού των τιμών-στόχων και στις ανταλλαγές εμπιστευτικών πληροφοριών στους κόλπους της επιτροπής δοκών, το δε ύψος του προστίμου που τους επιβλήθηκε γι' αυτόν τον λόγο ανέρχεται στο 80 % (24/30) του ύψους του προστίμου στο οποίο θα υπόκεινταν, όπως η πλειονότητα των άλλων παραγωγών, είχαν συμμετάσχει στις παραβάσεις αυτές από την 1η Ιουλίου 1988.
- 502 Η καθής ανέφερε άλλωστε, στην παράγραφο 252 της Αποφάσεως, ότι «για τους λόγους που παρατίθενται [στην παράγραφο] 313, δεν θα καταλογισθεί ευθύνη στην Ensidesa και την Aristrain για τη συμμετοχή τους στη συμφωνία της 15ης Νοεμβρίου 1988». Αντιθέτως, η συμμετοχή της προσφεύγουσας στις άλλες τέσσερις συμφωνίες

εναρμονίσεως των πρόσθετων στοιχείων, συναφθείσες μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1989 και 31ης Δεκεμβρίου 1990, αποδείχθηκε. Ωστόσο, προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη αυτή τη μικρότερη συμμετοχή της προσφεύγουσας στις εν λόγω συμφωνίες όταν υπολόγισε το ύψος του προστίμου το οποίο έπρεπε να της επιβληθεί γι' αυτόν τον λόγο, καθόσον η Επιτροπή καθόρισε κατ' αποκοπήν σε 0,5 % του κρίσιμου κύκλου εργασιών, για όλες τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις (υπό την επιφύλαξη χωριστής μειώσεως κατά 10 % για την Aristrain και Ensidesa λόγω της μη συμμετοχής τους στην εναρμόνιση των πρόσθετων στοιχείων στην Ισπανία: βλ., πιο πάνω, σκέψη 277).

503 Εν όψει των σκέψεων αυτών, το Πρωτοδικείο κρίνει, στο πλαίσιο ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του, ότι πρέπει να μειωθεί κατά 20 % το ύψος του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα λόγω της συμμετοχής της στις συμφωνίες εναρμονίσεως των πρόσθετων στοιχείων.

504 Κατά τα λοιπά, το Πρωτοδικείο φρονεί ότι η Επιτροπή έλαβε δεόντως υπόψη τη μικρότερη διάρκεια των παραβάσεων που προσάπτονται στους Ισπανούς παραγωγούς.

(...)

Επί της εκ μέρους του Πρωτοδικείου ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του

535 Επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, πρώτον, ούτε το άρθρο 1 της Αποφάσεως, ούτε ο πρώτος πίνακας, ανακεφαλαιωτικός των διαφόρων συμφωνιών καθορισμού τιμών, που περιλαμβάνεται στην παράγραφο 314 της Αποφάσεως, δεν δέχονται τη συμμετοχή της προσφεύγουσας σε συμφωνία καθορισμού τιμών στην ισπανική αγορά. Όμως, από τις λεπτομερείς εξηγήσεις που παρέσχε η Επιτροπή κατά τη διαδικασία προκύπτει ότι στην προσφεύγουσα επιβλήθηκε πρόστιμο ύψους 79 200 ECU για μια τέτοια παράβαση. Κατά την Επιτροπή, η οποία παραπέμπει στις παραγράφους 174 και 276 της Αποφάσεως, προφανώς κατόπιν σφάλματος τα στοιχεία αυτά δεν επανελήφθησαν στην παράγραφο 314 και στο άρθρο 1 της Αποφάσεως.

- 536 Εφόσον με το διατακτικό της Αποφάσεως δεν διαπιστώνεται η συμμετοχή της προσφεύγουσας στην εν λόγω παράβαση, αυτή δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό του προστίμου. Επομένως, το πρόστιμο πρέπει να μειωθεί κατά 79 200 ECU, σύμφωνα με τη μέθοδο υπολογισμού που χρησιμοποίησε η Επιτροπή.
- 537 Για τους εκτεθέντες στη σκέψη 502 λόγους, πρέπει εξάλλου να μειωθεί κατά 20 % το ύψος του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα για τη συμμετοχή της στις συμφωνίες εναρμονίσεως των πρόσθετων στοιχείων. Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη την ειδική για τους Ισπανούς παραγωγούς ελαφρυντική περίσταση, το πρόστιμο πρέπει να μειωθεί κατά 89 100 ECU, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που χρησιμοποίησε η Επιτροπή.
- 538 Για τους εκτεθέντες στις σκέψεις 512 επ.³ λόγους, το Πρωτοδικείο θεωρεί, εξάλλου, ότι πρέπει να μειωθεί κατά 15 % το συνολικό ύψος του προστίμου που επιβλήθηκε για τις συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές καθορισμού τιμών, λόγω του ότι η Επιτροπή υπερέβαλε, σε ορισμένο βαθμό, όσον αφορά τα αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα των διαπιστωθεισών παραβάσεων. Λαμβανομένων υπόψη των ήδη αναφερθεισών μειώσεων όσον αφορά τη φερόμενη συμφωνία καθορισμού τιμών στην ισπανική αγορά, και τις συμφωνίες εναρμονίσεως των πρόσθετων στοιχείων, η μείωση αυτή ανέρχεται σε 350 460 ECU, σύμφωνα με τη μέθοδο υπολογισμού που χρησιμοποίησε η Επιτροπή.
- 539 Τέλος, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η Επιτροπή δεν προσάπτει στην προσφεύγουσα την εναρμονισμένη πρακτική καθορισμού τιμών που είχαν εφαρμογή στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά το δεύτερο τρίμηνο του 1990, ενώ μια τέτοια παράβαση έγινε δεκτή εις βάρος άλλων επιχειρήσεων (βλ., πιο πάνω, σκέψη 204). Μολονότι το στοιχείο αυτό δεν επηρεάζει τη διάρκεια της παραβάσεως που συνίσταται στον καθορισμό τιμών στους κόλπους της επιτροπής δοκών, η οποία προσάπτεται στην προσφεύγουσα με το άρθρο 1 του διατακτικού της Αποφάσεως, μπορεί ωστόσο να μειώσει την ένταση της συμμετοχής της προσφεύγουσας στην εν λόγω παράβαση, σε σχέση με εκείνη των άλλων ενδιαφερομένων επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, το Πρωτοδικείο φρονεί, στο πλαίσιο ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του, ότι επιβάλλεται να μειωθεί το πρόστιμο κατά 125 000 ECU, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που χρησιμοποίησε η Επιτροπή.

3 — Βλ. απόφαση Thyssen κατά Επιτροπής, σκέψεις 640 επ.

540 Εκ φύσεως, ο καθορισμός ενός προστίμου από το Πρωτοδικείο, στο πλαίσιο της ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του, δεν συνιστά ακριβή αριθμητική άσκηση. Περαιτέρω, το Πρωτοδικείο δεν δεσμεύεται από τους υπολογισμούς της Επιτροπής, αλλά οφείλει να προβεί στη δική του εκτίμηση, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περιπτώσεως.

541 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η γενική μέθοδος που χρησιμοποίησε η Επιτροπή για να καθορίσει το επίπεδο των προστίμων δικαιολογείται από τις περιστάσεις της υπό κρίση περιπτώσεως. Συγκεκριμένα, οι παραβάσεις που συνίστανται στον καθορισμό των τιμών και στην κατανομή των αγορών, οι οποίες απαγορεύονται ρητώς από το άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης, πρέπει να θεωρούνται ιδιαίτερα σοβαρές, στον βαθμό που συνεπάγονται ευθεία παρέμβαση στις ουσιώδεις παραμέτρους του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά. Ομοίως, τα συστήματα ανταλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών που προσάπτονται στην προσφεύγουσα είχαν αντικείμενο ανάλογο προς κατανομή των αγορών με βάση τα παραδοσιακά ρεύματα. Όλες οι παραβάσεις που ελήφθησαν υπόψη για την επιβολή του προστίμου διαπράχθηκαν, μετά το πέρας του καθεστώτος κρίσεως, αφού οι επιχειρήσεις είχαν λάβει τις προσήκουσες προειδοποιήσεις. Όπως διαπίστωσε το Πρωτοδικείο, ο γενικός σκοπός των επίμαχων συμφωνιών και πρακτικών ήταν ακριβώς να εμποδίσουν ή να νοθεύσουν την επιστροφή στην κανονική λειτουργία του ανταγωνισμού, η οποία ήταν σύμφυτη με την εξάλειψη του καθεστώτος έκδηλης κρίσεως. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις γνώριζαν τον παράνομο χαρακτήρα τους και τις απέκρυψαν συνειδητά από την Επιτροπή.

542 Λαμβανομένων υπόψη όσων προεκτέθηκαν, αφενός, και της εφαρμογής, από της 1ης Ιανουαρίου 1999, του κανονισμού (ΕΚ) 1103/97 του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 1997, σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν την εισαγωγή του ευρώ, αφετέρου, το ύψος του προστίμου πρέπει να καθοριστεί σε 3 350 000 ευρώ.

(...)

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Καθορίζει το ύψος του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα με το άρθρο 4 της αποφάσεως 94/215/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 16ης Φεβρουαρίου 1994, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ όσον αφορά συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές που εφάρμοσαν ευρωπαϊοί παραγωγοί δοκών χάλυβα, σε 3 350 000 ευρώ.

- 2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

- 3) Η προσφεύγουσα θα φέρει τα δικαστικά της έξοδα, καθώς και τα τρία τέταρτα των εξόδων της καθής. Η καθής θα φέρει το ένα τέταρτο των εξόδων της.

Bellamy

Potocki

Pirrung

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Μαρτίου 1999.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

C. W. Bellamy